

Renor

KOy Lahden Askotalot / Askotalo

Pelastussuunnitelma

KOy Lahden Askotalot / Askotalo pelastussuunnitelma

Laadittu 14.12.2015

Laatija Joachim Miinalainen

Viimeksi päivitetty 28.2.2024

Päivittäjä Timo Sinelampi

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 52 sivua.

Sisällys

1	Vastuut ja velvoitteet	5
2	Kohteen perustiedot	7
2.1	Perustiedot	7
2.2	Muut tiedot	7
3	Turvallisuushenkilöstön tehtävät	10
4	Organisaatio	11
4.1	Kiinteistön turvallisuushenkilöt	11
4.2	Kiinteistön tärkeät numerot	11
4.3	Muut tärkeät numerot	12
4.1	Järjestelmien ylläpito	13
5	Riskit	14
5.1	Tapaturmat	14
5.2	Tulipalovaarat	15
5.3	Vesivahingot	17
5.4	Sairauskohtaukset	18
5.5	Säteily- tai kaasuvaara	19
5.6	Myrskyvauriot	19
5.7	Rikollinen toiminta	20
5.8	Ravintolan toiminnan riskit	20
5.9	Yleisötapahtumat	21
6	Turvallisuusjärjestelyt	23
6.1	Toimitilaturvallisuus	23
6.2	Sammutuskalusto	25
6.3	Suojelumallit	25
6.4	Turvalaitteet	26
6.5	Ensiapu	29
6.6	Paloturvallisuus	29
6.7	Poistumisjärjestelyt	33
6.8	Jälkivahinkojen torjunta	33
6.9	Sähköpaloturvallisuus	34
7	Toimintaohjeita	35
7.1	Turvallisuusorganisaatio	35
7.2	Avun hälyttäminen	35
7.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	36
7.4	Tulipalo	37
7.5	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	37
7.6	Toiminta palohälytystilanteessa	38
7.7	Toiminta kokoontumispaikalla	38

7.8	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	39
7.9	Vesivahinko	40
7.10	Väkivallan uhatessa	40
7.11	Pommiuhka	41
7.12	Yleinen vaaramerkki	42
7.13	Sähkökatkot	43
7.14	Ensiapu	44
7.15	Väentungos	44
8	Väestönsuojelu	46
9	Irtaimiston säilytys	47
10	Liitteet	47
	Liite A Liiketilän haltijan velvollisuudet	48
	Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet	49
	B.1 Sammuttimet	49
	B.2 Sammutuspeitteet	49
	B.3 Pikapaloposti	49
	Liite C Autosuoja	50
	Liite D Auton lämmitysjohdot	51
	Liite E Avainturvallisuus	52

1 Vastuut ja velvoitteet

Pelastussuunnitelma on

- perehdytettävä kiinteistön kaikille toimijoille, aina myös uusille
- tarkoitettu kiinteistön käyttäjille ohjeeksi päivittäiseen toimintaan
- pidettävä ajan tasalla ja muutoksista on tiedotettava toimijoille

Jokaisen kiinteistössä toimivan on

- osattava tehdä hätäilmoitus
- tunnettava pelastussuunnitelman sisältö pääpiirteissään
- osattava toimia onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteissa
- ilmoitettava havaitsemistaan riskitekijöistä kiinteistön edustajalle
- noudatettava turvallisia työtapoja
- tiedettävä poistumisreitit ja kokoontumispaikka
- tiedettävä alkusammutusvälineiden ja ensiaputarvikkeiden sijainti ja osattava käyttää niitä oikein

– Työsuojelu

- Jokainen kiinteistössä vuokralla oleva yritys on velvollinen huolehtimaan työturvallisuuslain mukaisesta työsuojelutoiminnasta

– Työturvallisuus

- Työntekijöille tulee antaa tarpeelliset ohjeet laitteiden ja välineiden käytöstä sekä toimintaohjeet onnettomuuksien varalle

– Suunnitteluvelvollisuus

- Mikäli vuokralaisella on tiloissaan toimintaa, joka vaatii erillistä pelastus- tai turvallisuussuunnittelua (esim. ravintola), on vuokralaisen velvollisuus huolehtia siitä, että velvoitteet tulevat täytetyksi

– Tietoturvallisuus

- Jokainen vuokralla oleva yritys tai toimija on itse velvollinen huolehtimaan yrityksen tietoturvallisuudesta

– Vuokralaisen ilmoitusvelvollisuus

- Vuokralla olevan yrityksen tulee ilmoittaa kiinteistön turvallisuusvastaavalle tai johdolle kiinteistön turvallisuutta vaarantavista tekijöistä

– Vuokranantajan ilmoitusvelvollisuus

- Vuokranantaja on velvollinen ilmoittamaan vuokralaisille kiinteistön pelastustoimintaan ja turvallisuuteen vaikuttavista muutoksista

– Toimintavelvollisuus

- Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhty-

mään kykynsä mukaan pelastustoimintaan

2 Kohteen perustiedot

Askonkadulla sijaitseva laaja liikekiinteistö, joka on rakennettu useassa eri vaiheessa vuosien 1938-1969 välillä.

Kiinteistössä on toimi- ja toimistotiloja sekä ravintola.

2.1 Perustiedot

Kiinteistön nimi	KOy Lahden Askotalot / Askotalo
Kiinteistön kutsumanimi	Askotalo
Kiinteistön osoite	Askonkatu 9 15100 LAHTI
Rakennusten määrä	1
Kiinteistön omistaja	Erikoissijoitusrahasto Mandatum AM Suomi Kiinteistöt II
Rakentamisvuosi	1930
Pinta-ala	47 119 m ²
Kerrokset	6
Paloluokka	P1
Rakennusmateriaali	Tiili
Käyttötarkoitus	Liiketila

2.2 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Päijät-Häme. Pelastuslaitoksen arvioitu saapumisaika kohteeseen on n. 10 minuuttia.

Paloilmoittimen hoitaja	Antti Laakso Are Oy puh. 040 3006017
Paloilmoittimen keskuksen sijainti	E-siipi, 1. krs. kadun puoleinen tekninen tila. / I-porras 1.krs ravintolan vieressä
Kiinteistönhoito	Renor Oy, Sami Herranen puh. 040 7226410
Vesiyhtiö	Lahti Aqua Oy puh. 03 851590 päivystys 0800 30808
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Avarn Security päivystys puh. 010 6202000
Kiinteistön vakuutusyhtiö	If puh. 010 191919 http://www.if.fi
Kiinteistönomistajan vakuutusyhtiö	If puh. 010 191919 http://www.if.fi
Kokoontumispaikka	Rautatieaseman ja Upon sillan puoleiset parkkipaikat
Varakokoontumispaikka	Ilmoitetaan tarvittaessa
Putkilukko	kiinteistön seinässä
Lämmitysmuoto	Kaukolämpö
Veden pääsulku	2 kpl - E-porras (kellari) - Siporex-halli (1.krs)
Lämmönjakohuone	Kiinteistössä yhteensä neljä lämmönjakohuonetta LJK20 (itäpääty kellari) LJK 21 (I-porras kellari) LJK 22 (C/F-porras kellari) LJK 23 (D-porras 1.krs)

Sähköpääkeskus	Muuntamo M1 + spk (1.krs pohjoispuoli) Muuntamo M2 + spk (kellari radanpuoli)
Muuntamon sijainti	
Ilmanvaihtokone	50 kpl eri puolilla kiinteistöä tekniset tilat (iv-konehuoneet)
Ilmanvaihdon hätä-seis	Konehuoneista. Osassa koneista IV-hätäseis -painike.

Henkilömäärät

Yhteensä

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	2 650	2 650	50
	<i>Määrä vaihtelee henkilöstön ja vierailijoiden mukaan. Pelkästään torialueella saa olla max. 2366 hlöä.</i>		
Viikonloppuisin	2 366	2 366	50
	<i>Torialueella tapahtumissa max. 2366 hlöä.</i>		

3 Turvallisuushenkilöstön tehtävät

TURVALLISUUSVASTAAVA

- tiedottaa kiinteistön käyttäjiä turvallisuusasioissa
- luo perusteet kiinteistön turvallisuustoiminnalle
- osallistuu kiinteistössä tehtäviin palotarkastuksiin mahdollisuuksien mukaan

TURVALLISUUSVALVOJAT

- pyrkivät arjen askareiden ohessa edistämään turvallisuuskulttuuria kiinteistössä
- osallistuvat aktiivisesti turvallisuuskoulutuksiin ja ylläpitävät turvallisuusosaamistaan
- valvovat ja esittävät korjausehdotuksia kiinteistön turvallisuudesta turvallisuusvastaavalle
- suorittavat omien vastuualueittensa turvallisuustarkastuksen kahdesti vuodessa ja raportoivat sähköisesti turvallisuusvastaavalle

VARTIOIMISLIIKE

- vastaa kohteen turvallisuusvalvonnasta
- pyrkii toiminnallaan ennaltaehkäisemään kiinteistöön kohdistuvia rikoksia

VÄESTÖSUOJAN HOITAJA

- vastaa siitä, että suoja on käytettävissä 72 tunnissa viranomais määräyksestä
- tarkastaa väestönsuojan toimintakunnon kerran vuodessa
- väestönsuojan varusteiden ylläpito

KIINTEISTÖHUOLTO

- huolehtii kiinteistötekniikasta ja –huolloista
- vastaa piha-alueiden siisteydestä ja (talvi)kunnossapidosta
- suorittaa toimenpiteet vaaran estämiseksi

4 Organisaatio

Kiinteistöjohtaja	Simo Niemelä Renor Oy puh. 040 8691096 simo.niemela@renor.fi
Huoltomies	Sami Herranen Renor Oy puh. 040 7226410 sami.herranen@renor.fi

4.1 Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuusvastaava	Simo Niemelä Renor Oy puh. 040 8691096 simo.niemela@renor.fi
Turvallisuusvastaavan varahenkilö	Timo Sinelampi Renor Oy puh. 044 4343844 timo.sinelampi@renor.fi
Sähkölaitteiston käytön johtaja	Kari Ala-Röyskö puh. 040 7780671

4.2 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Omatoiminen huolto	Renor Oy, Sami Herranen	040 7226410	
Hissihuolto	KONE Hissit Oy		0800 15063
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Avarn Security		010 6202000

Huolto

	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysajat
Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä: Hoitaja	Antti Laakso	040 3006017	
Huoltopäivystys	Are Oy	020 5305700	Arkisin 15.30-7.00 sekä viikonloppuisin
Poistumisopastus: Huoltohenkilö	Sami Herranen	040 7226410	
Sprinklerijärjestelmä: Huoltohenkilö	Antti Laakso	040 3006017	

4.3 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

4.1 Järjestelmien ylläpito

Järjestelmä tai toiminto	Toimenpide	Toimenpiteen suoritusväli
Pelastussuunnitelma	Päivitys	Ylläpidetään ajantasaisena ja tarkastetaan kerran vuodessa
Paloilmoitinjärjestelmä	Kuukausikokeilu	Kerran kuukaudessa
	Määräaikaistarkastus	3 vuoden välein
Kohdekortti	Päivitys	Kerran vuodessa tai tarpeen mukaan
Sprinklerjärjestelmä	Toimintakunnon tarkastus	
	Määräaikaistarkastus	2 vuoden välein
Alkusammuttimet	Määräaikaistarkastus	2 vuoden välein (sisätilat), 1 vuoden välein (ulkotilat)
Pikapalopostit	Toimintakunnon tarkastus	1 vuoden välein
	Huolto	5 vuoden välein
Turva- ja merkkivalaistus	Toimintakunnon tarkastus	Kerran kuukaudessa
	Huolto ja ylläpito	Kerran vuodessa
Savunpoistoluukut	Toimintakunnon tarkastus	Kaksi kertaa vuodessa
Väestönsuoja	Laitetestaus	Kerran vuodessa
	Määräaikaistarkastus	10 vuoden välein (tiiveyskoe)
Lukitus	Huolto ja ylläpito	Tarvittaessa
Hissit	Huolto ja ylläpito	2 vuoden välein
IV-laitteisto ja -kanavat	Puhdistus	Erityiskohteissa vuoden välein (esim. rasvakanavat)

5 Riskit

Turvallisuuden näkökulmasta riski tarkoittaa onnettomuuden todennäköisyyden ja seurausten yhdistelmää. Tärkeä osa turvallista kiinteistöä on turvallisuusriskien tunnistaminen ja niiden seurausten arviointi. Seuraavilla sivuilla on tunnistettu riskit, jotka kohdistuvat ihmisiin, omaisuuteen ja ympäristöön. Tunnistettuihin riskeihin on laadittu toimenpide-ehdotukset, joilla riskejä voidaan poistaa, vähentää ja hallita. Vain tunnistettua riskiä voidaan hallita.

Kiinteistöön ja henkilöihin kohdistuvat riskiluokat:

- Tapaturmat
- Tulipalovaarat
- Vesivahingot
- Sairauskohtaukset
- Säteily- tai kaasuvaara
- Myrskyvauriot
- Murrot, ilkivalta yms.

5.1 Tapaturmat

Riskit

- kaatuminen
- liukastuminen
- kompastuminen
- lumen tai jään tippuminen ihmisen päälle
- liikenneonnettomuus
- sähköisku
- viiltohaava
- työvälineiden aiheuttama vamma
- pelastustiellä esteitä

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Lumen ja jään kerääntymistä katoilla on seurattava talvisin.
 - Vaaranpaikoista tulee ilmoittaa välittömästi hallitukselle tai isännöitsijälle.
 - Vaaratilanteissa kulku tai pysäköiminen tulee estää lumen tai jään putoamisvaara-alueilla.

eelle.

- Piha-alue pidetään siistinä ja kunnossa.
 - Talvikunnossapidosta huolehditaan.
- Läheltä piti -tilanteisiin puututaan viivytyksettä. Läheltä piti -tilanteet tutkitaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet vastaavanlaisten tapahtumien varalle ja niiden estämiseksi.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Yleisiin ensiapuhjeisiin tulee jokaisen tutustua.
- Käytön johtaja huolehtii siitä, että sähkölaitteiston käytössä ja huollossa noudatetaan sähkö-turvallisuuslakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.
- Käytön johtaja huolehtii siitä, että käyttötöitä tekevät henkilöt ovat ammattitaitoisia ja riittävästi opastetut tehtäviinsä.

5.2 Tulipalovaarat

Riskit

- Ihmisen toiminta
 - huolimaton tupakointi
 - tavaroiden säilyttäminen kulkukäytävillä
 - tavaroiden säilyttäminen porraskäytävissä
 - palo-ovet auki
 - sähkölaitteiden päälle unohtuminen
 - rasva- tai muu palo keittiössä
 - valvoton kynttilöiden poltto
- Sähkölaitteet
 - oikosulut
 - rikkinäiset sähkölaitteet
 - siivouskoneen latauspaikka
 - yhteisissä tiloissa liesitaso
- Tuhopoltto
 - palokuormaa rakennuksen seinustalla
- Turvallisuusjärjestelyt
 - paloilmoitinlaitteen vika
 - sammuttimien tarkastus tekemättä
 - palopostien huolto tekemättä
 - merkkivalokeskuksen huollon puute
 - pelastustiellä esteitä
- Muut

Palovaarallisia kohteita ovat muun muassa tekniset tilat ja muut vastaavat kiinteistön tilat.

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- savuvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Ihmisen toiminta
 - Suoritetaan vuosittain omatoimiset palotarkastukset kiinteistössä.
 - Poistumisturvallisuudesta on huolehdittava:
 - henkilökunta pitää poistumistiet vapaina.
 - aktiivinen puuttuminen epäkohtiin.
 - Pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla ja siihen perehdytään.
- Sähkölaitteet
 - Sähkökorjaukset ja asennukset teetetään TUKES:in rekisteristä löytyvällä ammattilaisella.
- Urakoitsijalla on oltava riittävät asennusoikeudet ja hänellä on oltava kokemusta vastaavista töistä.
 - Sähköpääkeskukset on merkitty ja niiden edustoilla ei säilytetä tavaraa.
 - Latauspaikalla tulee olla otettu huomioon räjähdys- ja palovaaran torjunta.
 - Liesitasoa ei saa käyttää erilaisten tavaroiden säilytysalustana.
- Tuhopoltto
 - Ylimääräistä palokuormaa ei kasata.
- Turvallisuusjärjestelyt
 - Kiinteistössä on savunpoistolaitteisto, jolle suoritetaan tarkastukset, huolto ja koestus laitteen valmistajan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kohteessa on automaattinen paloilmoitinjärjestelmä.
 - Paloilmoitinlaitteistojen testit ja huoltotyöt suoritetaan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kiinteistössä on alkusammutusvälineet.
 - Alkusammutuskalusto tarkastetaan määräysten mukaan.
 - Poistumistiet on merkitty opastein.
 - Tulitöiden vastuuhenkilöt on määritelty.
- Muut
 - Kiinteistössä ei saa säilyttää palavia aineita kellareissa. Palavat aineet tulee säilyttää niille tarkoitettussa paikassa.
- Ilmanvaihto ja nuohous
 - Erikoiskohteiden säännöllinen nuohous

5.3 Vesivahingot

Riskit

- Ympäristö
 - tulva
 - rankkasade
- Rakenteet
 - rakenteiden vesitiiviiden pettäminen
 - rakentamis- ja materiaalivirheistä johtuva tapaturma
 - putkirikko
- Laitteet
 - pesukoneiden ja kylmäkoneiden rikkoontuminen
 - sprinklerin laukeaminen

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakenteet
 - LVI-työt, -tarkastukset ja -asennukset teetetään vain ammattilaisella.
 - LVI-urakoitsijalla tulee olla riittävät asennusoikeudet ja urakoitsijan täytyy olla toteuttanut vastaavanlaisia töitä aiemmin.
 - Putkistojen kuntoarvio suoritetaan säännöllisesti.
 - Katolta ja ränneistä tulee poistaa lehdet ja roskat.
- Laitteet
 - Kiinteistössä on LVI-hälytysjärjestelmä.
 - Kodinkoneiden valvotun käytön ja kunnossapidon tärkeyden korostaminen.
 - Pesukoneen ja astianpesukoneen suodattimet ja nukkasihtit on puhdistettava säännöllisesti.
 - Jääkaapin takaosa on imuroitava kerran vuodessa. Tässä yhteydessä tarkastetaan silmämääräisesti jääkaapin kunto myös kompressorin ja valuma-astian osalta.

5.4 Sairauskohtaukset

Riskit

- sydäninfarkti
- diabeettinen sokki
- aivoinfarkti
- aivoverenvuoto
- epilepsia
- pyörtyminen
- pelastustiellä esteitä

Seuraukset

- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Avun saannin nopeuden takaaminen kiinteistön alueella.
 - Kiinteistön pelastustiet on merkitty ja ne pidetään vapaana.
- Pelastussuunnitelman liitteenä oleviin ensiapuohjeisiin tutustutaan ja ensiapua harjoitellaan.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Ambulanssin opastus on järjestetty ja ohjeistettu henkilökunnalle.
- Pelastusajoneuvojen pysäköiminen mahdollistetaan ulko-ovien eteen.

5.5 Säteily- tai kaasuvaara

Riskit

- vaarallisen aineen kuljetusonnettomuus
 - kiinteistö sijaitsee rautatien ja valtatie välissä
- onnettomuus ydinvoimalaitoksessa

Seuraukset

- säteilysairaudet
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Joditablettien hankkiminen tarpeiden mukaan (2 tabl./henkilö).
- Ilmastoinnin hätäpysäytys on merkitty ja henkilökunnan tiedossa.
- Pelastussuunnitelmassa on toimintaohjeet tilanteiden varalle.

5.6 Myrskyvauriot

Riskit

- erilaiset luonnonilmiöt

Seuraukset

- sähkökatkot
- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakennuksen ja ulkoalueiden kunnosta huolehditaan.
- Viranomaisten ulkonaliikkumiskieltoa on noudatettava.
- Sisälle suojautuessa pysytään kaukana ikkunoista ja lasiovista.
- Varaudu omatoimisesti pitkäaikaiksiinkin sähkökatkoihin esimerkiksi seuraavasti:
 - valaisin ja paristot

5.7 Rikollinen toiminta

Riskit

- murto
- ilkivalta

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Murto
 - Arvoesineiden merkitseminen ja kuvaaminen.
 - Kiinteistössä on tallentava kameravalvontajärjestelmä.
 - Kiinteistössä on käytössä kulunvalvontajärjestelmä.
- Ilkivalta
 - Yleisen siisteyden ja järjestyksen valvominen ja epäkohtiin puuttuminen aktiivisesti.
 - Graffitien ja muiden töhryjen puhdistus viipymättä.
- Henkilökunnalla on velvollisuus ilmoittaa epäkohdista.

5.8 Ravintolan toiminnan riskit

Riskit

- Tulipalo
- Aggressiivinen asiakas
- Vesivahinko
- Työvälineiden aiheuttamat vammat

Seuraukset

- Henkilövahingot
- Aineelliset vahingot
- Ravintolan toiminta keskeytyy

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rasvahormit puhdistutetaan säännöllisesti vähintään kerran vuodessa
- Rasvasuodattimet puhdistetaan tarvittaessa
- Sähkölaitteet pidetään kunnossa
- Sisusteet oikeaa palosuojausluokkaa
- Jätteet ja palava materiaali säilytetään lukituissa tiloissa
- Avotulen turvallinen käyttö
- Aggressiivisen asiakkaan kohtaamistilanteita tulee ravintolan toiminnassa harjoitella ja toi-

mintaohjeet ohjeistaa työntekijöille

- Henkilökunnan tulee ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuuspuutteista välittömästi omalle esimiehelleen
- Vialliset työvälineet poistetaan käytöstä välittömästi
- Vialliset koneet huolletaan asiantuntevan huoltoliikkeen toimesta

5.9 Yleisötapahumat

Askotalon 1. kerroksen ravintolamaailma on mitoitettu ja suunniteltu n. 2300 henkilön yleisötilaisuuksia varten.

Riskit

- tulipalo
 - Viallinen tai pölyinen sähkölaite, tupakointi, ilkivalta, pyrotekniset tehosteet, avotuli, nestekaasu, kynttilät,
- häiriökäyttäytyminen
 - Aggressiivinen tai päihtynyt asiakas
- väentungos
 - Yhtäaikaaisesti saapuva tai poistuva suuri ihmismäärä, tapahtuma-alueelle otetaan liian ihmisiä, ihmisten pakkautuminen esimerkiksi lavan eteen, aggressiivinen henkilö, uhkaus, yleisön ohjeistuksen ja opastuksen puute
- tapaturma tai sairauskohtaus
 - Kompastuminen, kaatuminen, liukastuminen, lumen tai jään putoaminen, rakenteen kaatuminen, viallinen sähkölaite, liikenne, häiriökäyttäytyminen, väentungos, ruokamyrkytys

Seuraukset

- henkilövahingot
- tapahtuman keskeytyminen

Ennalta ehkäisevät järjestelyt

- suojataan kulkureiteillä ja uloskäytävillä olevat kaapelit ja johdot
- käytetään ulkotiloissa vain ulkokäyttöön soveltuvia sähkölaitteita ja -johtoja
- tarkkaillaan ja puututaan liukkauteen ja epätasaisuuteen
- rajataan ja merkitään vaaralliset alueet
- estetään yleisön pääsy vaarallisille alueille
- pyrotekniikasta/tuliesityksestä/ilotulituksesta laaditaan oma ilmoitus, jonka mukaisia turvallisuusjärjestelyitä noudatetaan
- henkilökunta koulutetaan tarkkailemaan sekä ilmoittamaan tapaturmariskeistä ja häiriökäyttäytymisen merkeistä sekä puuttumaan niihin etupainotteisesti
- tarkkaillaan asiakkaiden kuntoa ja puututaan etupainotteisesti
- tapahtuman maksimihenkilömäärä (n. 2200). Alueen maksimikapasiteettia noudatetaan.

- suunnitellaan sisääntuloväylät jonotusjärjestelyineen ja narikoineen asianmukaisesti
- varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä ammattitaitoiset järjestyksenvalvojat
- sallitaan tupakointi vain merkityillä alueilla.
- sijoitetaan kynttilät palamattomalle alustalle ja varmistetaan, ettei niiden läheisyydessä ole syttyvää materiaalia. Kynttilöiden käytössä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja niiden käyttöä valvotaan koko ajan.

Varautuminen

- hankitaan liukkauden torjuntavälineitä
- varataan riittävästi ensiaputaitoista henkilöstöä
- hankitaan riittävästi ensiapuvälineistöä
- merkitään ensiapupiste näkyvästi
- koulutetaan henkilökunta toimimaan tapaturma- ja sairaskohtaustilanteessa
- toimintaohje avun hälyttämiseen ja paikalle opastamiseen
- reagoidaan välittömästi onnettomuuden sattuessa, tiedotetaan yleisöä ja annetaan ohjeet toimintaan
- pidetään poistumisreitit esteettöminä ja helposti avattavina
- pidetään palo-ovet suljettuina ja salvattuina
- pidetään pelastustiet esteettöminä
- pidetään poistumisreitit esteettöminä ja helposti avattavissa

6 Turvallisuusjärjestelyt

6.1 Toimitilaturvallisuus

Kulunvalvonta

Kiinteistössä on käytössä kulunvalvontajärjestelmä. Järjestelmällä pyritään estämään luvattomien henkilöiden pääsy tiloihin. Mikäli havaitset vian kulunvalvontajärjestelmiin liittyen, tee vikailmoitus.

Kulunvalvonta

Sijainti	Toimitiloissa, kiinteistössä
Kuvaus	Kulkulupa on henkilökohtainen ja sen luovuttaminen kolmannelle osapuolelle on ehdottomasti kielletty. Kulkuluvan hallinnassa on käytettävä samaa huolellisuutta kuin kiinteistön avainten hallinnassa. Kadonneesta kulkuluvasta on välittömästi ilmoitettava Renor Oy:lle.
Huoltohenkilö	Renor Oy

Kiinteistössä on kameravalvonta

Kameravalvonta

Sijainti	Kiinteistössä
Huoltohenkilö	Renor Oy

Kiinteistössä on lukituksia**Lukitus**

Tyyppi	Mekaaninen ja elektroninen
Kuvaus	Avaimen vastaanottanut henkilö on vastuussa vastaanottamastaan avaimesta, sen huolellisesta käytöstä ja on velvollinen huolehtimaan siitä, että avain ei joudu kolmannen osapuolen käsiin. Avainta ei saa merkitä niin, että siitä kävisi ilmi, mihin tilaan/tiloihin sillä pääsee. Kadonneesta avaimesta on viipymättä ilmoitettava Renor Oy:lle.
Huoltohenkilö	Renor Oy

6.2 Sammutuskalusto

Sijainti	Sammutuskalusto	Kuvaus
Toimitiloissa, kiinteistössä	Käsisammutin	Jauhesammuttimet eri puolilla kiinteistöä.
Toimitiloissa, kiinteistössä	Pikapaloposti	
Toimitiloissa, kiinteistössä	Sammutuspeite	

Alkusammuttimet tulee tarkastaa:

- vähintään vuoden välein kun käsisammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat)
- vähintään kahden vuoden välein (sisätilat)

Pikapalopostit tulee tarkastaa:

- Pikapalopostien toimivuus tulee tarkastaa vuoden välein. Pikapalopostien letkujen koeponnistus tulee tehdä viiden vuoden välein.

6.3 Suojelumallit

Askonkatu 9

Tyyppi	Kerrokset	Toteutuksen kuvaus
Yhteissuojelumalli	kkrs.-5.krs	Kiinteistön toimintaluonteen vuoksi toimitilojen vastualueet on jaettu siten, että jokaisen tilan haltija vastaa omien hallinnoimiensa tilojen tyhjentämisestä niin henkilökunnasta kuin mahdollisista asiakkaistakin hätätilanteessa. Yritysten henkilökunta huolehtii omien hallinnoimiensa tilojen tyhjentämisestä erilaisissa onnettomuus- ja uhkatilanteissa. Ravintola-alueen työntekijät vastaavat ravintolan asiakkaiden opastamisesta. Tilaisuuden järjestäjät vastaavat järjestämänsä tilaisuuden osalta siitä, että henkilökunnalla on valmius toimia vaara/hätätilanteessa. Muilta osin esimerkiksi kellaritiloissa henkilöiden pitää osata toimia itsenäisesti palokellojen soidessa.

6.4 Turvalaitteet

Sprinklerilaitteisto

Sprinklerijärjestelmä on automaattinen palonsammutusjärjestelmä, joka aloittaa palon sammutuksen ruiskuttamalla vettä palokohteeseen ja välittää samalla palohälytyksen hätäkeskukseen. Laitteiston toiminta perustuu siihen, että lämpötilan ylitettyä tietyn arvon, sprinklerin kapseli rikkoutuu ja vesi pääsee virtaamaan sprinklerin läpi.

Sprinklerilaitteiston ylläpito toteutetaan kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Laitteiston ylläpitoon liittyen tehdään kuukausittain koestukset ja kahden vuoden välein määräaikaistarkastukset.

Sprinklerilaitteiston huolto

Sprinklerilaitteistolle tulee olla aina nimetty henkilö tai yritys, joka huoltaa laitteiston kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Huoltotoimenpiteitä tekevien henkilöiden tulee olla ammattitaitoisia ja heillä tulee olla tarvittavat huoltoon liittyvät tiedot.

Huoltotyöt, jotka ovat tekniseltä vaativuudeltaan rinnastettavissa uuden laitteiston asennustöihin, voi tehdä vain Turvatekniikan keskuksen luetteloima sprinklerilaitteiston asennus- tai huoltotöihin erikoistunut liike. Huollon tilauksesta vastaava henkilö on nimettävä, jos huolto hankitaan ostettuna palveluna. Ostetusta huoltopalvelusta on oltava kirjallinen sopimus.

Sprinklerijärjestelmä

Sijainti	Toimitiloissa, kiinteistössä
Kuvaus	Automaattinen vesisammutusjärjestelmä. Yleissuojauksen lisäksi rakennuksen Torialueen kattoon on asennettu kattoristikoiden jäähdytykseen suunnitellut lisäsuuttimet aiemman muutoksen yhteydessä. Torialueen kattoon on lisäksi asennettu 4.kerroksen ikkunoiden kohdalle erillinen vesiverhojärjestelmä. Vastuuhenkilö: Are Oy, 020 5305700
Keskuksen sijainti	Itäpääty kellarikerros / F-porras 2.krs
Kattavuus	Sprinklerijärjestelmä on osassa kiinteistöä.
Huoltohenkilö	Antti Laakso puh. 040 3006017

Savunpoisto

Savunpoiston tarkoituksena on palossa syntyvien palokaasujen, savun ja lämmön poistaminen tiloista. Savunpoistolaitteet on huollettava ja kokeiltava määräajoin käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti. Savunpoistolaitteistoa käyttää vain pelastuslaitos.

Savunpoistolaitteisto

Savunpoistoluukkujen sijainti	Toimitiloissa
Kuvaus	Sekä koneellista että painovoimaista savunpoistoa. Savunpoistoluukut sekä savunpoistopuhaltimet Torialueella on automaattinen savutunnistin että savunpoisto.
Keskuksen sijainti	I-porras, 1. krs ravintolan vieressä
Savunpoiston laukaisu	Porraskäytävä/tilakohtaisesti laukaisupainike tai keskus, jonka yhteydessä on myös laukaisukaavio.
Huoltohenkilö	Renor Oy

Savunpoisto E-porras

Poistumisopastus

Poistumisopastuksella osoitetaan poistuminen rakennuksesta. Viallisista tai puutteellisista opasteista on ilmoitettava kiinteistöhuoltoon.

Poistumisopastus

Sijainti	Toimitiloissa, kiinteistössä
Kuvaus	Akkuvarmenteiset poistumisopasteet Vastuuhenkilö: Renor Oy
Keskuksen sijainti	Eri osissa kiinteistöä.
Kattavuus	Poistumisreitit ja uloskäynnit
Huoltohenkilö	Sami Herranen puh. 040 7226410

Ilmanvaihdon pysäytys

Mikäli rakennukseen kohdistuu ulkoinen vaara, kuten palokaasut viereisestä rakennuksesta, tulee ilmanvaihto sulkea. Tällöin pelastusviranomainen antaa yleensä hätätiedotteen, jossa annetaan myös lisäohjeita ja kehoitus ilmanvaihdon pysäytykseen.

Ilmanvaihdon saa pysäyttää kuka tahansa.

Ilmanvaihdon pysäytys: Konehuoneista. Osassa koneista IV-hätäseis -painike.

LVI-hälytysjärjestelmä

LVI-hälytysjärjestelmä ilmoittaa kiinteistötekniikan mahdollisista vikatilanteista.

LVI-hälytys

Sijainti	kiinteistöautomaatiossa
Yritys, jolle hälytykset ohjautuvat	Are Oy

6.5 Ensiapu

Työturvallisuuslain (738/2002) 46 § mukaan työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä, annettava ohjeet ensiavun saamiseksi sekä varattava työpaikalle tai sen välittömään läheisyyteen riittävä määrä asianmukaisia ensiapuvälineitä.

- Ambulanssi ohjataan: Lähimmälle sisäänkäynnille, josta henkilökunnan toimesta opastus apua tarvitsevan luokse.
- Ensiaputarvikkeista vastaa: Yritykset vastaavat EA-tarvikkeiden hankinnasta.

Kiinteistössä on saatavilla ensiaputarvikkeita seuraavasti:

Tarvike	Sijainti
Ensiapupiste	Toimitiloissa
Defibrillaattori	Infoaula

6.6 Paloturvallisuus

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän tarkoituksena on varoittaa kiinteistön käyttäjiä alkavasta palosta. Järjestelmä havaitsee tulipalon nopeasti ilmaisimien reagoidessa paloon ja palokellot alkavat soida. Järjestelmä välittää hälytyksen automaattisesti hätäkeskukseen.

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Sijainti	Toimitiloissa
Keskuksen sijainti	E-siipi, 1. krs. kadun puoleinen tekninen tila. / I-porras 1.krs ravintolan vieressä
Kattavuus	Rakennuksen tilat
COM-linja	10040
Hoitaja	Antti Laakso Are Oy puh. 040 3006017

*Aluekuva**Paloilmoituspainike*

Ilmoituksensiirtoyhteyden toiminnallisuuden varmistaminen

- Määräaikaishuollot ja vikakorjaukset
- Ilmoituksensiirtoyhteyden kuukausikokeilu
- Määräaikaistarkastukset

Toimenpiteet ilmoituksensiirtoyhteyden vian ilmaantuessa

Mikäli havaitaan vika ilmoituksensiirtoyhteydessä, järjestetään kiinteistössä valvonta tehostetusti henkilökunnan voimin.

- Yhteys hätäkeskukseen
- Päivystäjä valvomaan paloilmoitinkeskusta
- Päivystäjä suorittaa tarvittaessa hätäilmoituksen ja opastaa pelastuslaitosta palokohteeseen

Palo-osastointi

Palo-osastoinnin tarkoitus on palon sattuessa estää palokaasujen ja palon leviäminen sekä turvata ihmisten poistuminen. Tämän takia on erityisen tärkeää, että palo-ovet pidetään kiinni. **Palo-ovia ei saa kiillata auki.**

Rakennuksen eri kerrokset, kellarikerrokset ja ullakko on yleensä muodostettu eri palo-osastoksi.

Käyttötavaltaan tai palokuormaltaan oleellisesti toisistaan poikkeavat tilat on muodostettu eri palo-osastoiksi, jos on tarpeellista henkilöiden tai omaisuuden suojaamiseksi. (käyttötapaosastointi)

Rakennusten palo-osastoinnit:

Rakennus	Tyyppi	Kuvaus
Askonkatu 9	Kerrososastointi, Käyttötapaosastointi	Osastoinnit ja kantavat rakenteet pääosin R60/EI60. Seuraavat tilat on osastoitu omiksi osastoikseen: ? Uloskäytävät: EI60 ? Muutosalueen ulkopuolelle jäävät käyttämättömät tilat: EI60 ? Kuivamuuuntamo: EI60 ? Sosiaalitilat kellarissa: EI60 ? Useampaa palo-osastoa palvelevat IV-konehuoneet: EI60 Rakennuksen kellarikerros on osastoitu erilleen. Maanpäälliset kerrokset muodostuvat samaksi palo-osastoksi katetun Torialueen kautta.

Pelastustie

Pelastustie on ajotie, jota käyttäen hälytysajoneuvot pääsevät hätätilanteessa riittävän lähelle rakennusta.

- Pelastustielle ei saa pysäköidä autoja, kasata lunta, laittaa valaistuspylväitä, istutuksia eikä mitään muutakaan liikennettä estävää.
- Pelastustie tulee merkitä sisäasiainministeriön asetuksen (468/2003) mukaisesti tekstillisellä lisäkilvellä.
- Pelastustie-merkkiä ei käytetä, jos pelastustietä ei ole merkitty rakennuksen rakennuslupa-asiakirjaan.
- Pelastustieasioissa neuvoja saa paikalliselta pelastusviranomaiselta.

Pelastustie

Kuvaus	Kiinteistön vieressä olevat julkiset kadut toimivat pelastusteinä. Lisäksi sisäpihalla tulee pitää riittävät ajoyhteydet sisäänkäyntien välittömään läheisyyteen.
--------	---

Poistumisreitit

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Ovia ei saa pitää työaikana takalukossa. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa.

Kiinteistössä on seuraavan tyyppisiä poistumisjärjestelyjä:

Rakennus	Poistumisjärjestelyt
Askonkatu 9	Kaikki uloskäytävät johtavat turvalliseen paikkaan. Rakennuksen keskellä oleva osastoitu porrashuone johdetaan ulos kellarikerroksessa erikseen osastoitua käytävää pitkin. Pääasiallisesti poistuminen tapahtuu rakennuksen porraskäytäviä pitkin. Toimitiloista poistuminen on mahdollista vähintään kahta erillistä reittiä pitkin. HUOM!. Osassa toimitiloja on myös varateitä ikkunoiden kautta ja edelleen tikkaita pitkin turvalliseen paikkaan.

Kokoontumispaikka: Rautatieaseman ja Upon sillan puoleiset parkkipaikat

Uloskäynti

Varatie

Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasus- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinöintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Tulitöille on aina niiden palovaaran vuoksi harkittava vaihtoehtoisia menetelmiä.

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulityöluvan. Tulityön suorittajalla on oltava voimassa oleva tulityökortti.

Tulityöluvia voivat myöntää seuraavat tulitöiden vastuuhenkilöt:

Sami Herranen

Renor Oy

puh. 040 7226410

sami.herranen@renor.fi

Paloilmoitinlaitteiston hoitajan on huolehdittava tarpeellisista irtikytkennöistä, jotta tulityöt tai muut remonttityöt eivät aiheuta aiheetonta paloilmoitusta.

Mahdolliset paloilmoitinjärjestelmän irtikytkennät on kytkettävä takaisin päälle.

6.7 Poistumisjärjestelyt

Hätätilanteessa poistumista johtaa ja ohjaa

Paikalla oleva henkilökunta toimitiloittain.

Mistä ja miten poistutaan?

Poistumiseen käytetään merkittyjä turvallisia poistumisreittejä ja uloskäyntejä.

Mitä on suljettava?

Väliovet, huoneiden ovet, ikkunat ja sähkölaitteet mahdollisuuksien mukaan.

Mitä on tehtävä ja kuka tekee ennen poistumista?

Henkilökunta opastaa asiakkaat ja vieraat ulos sekä pyrkii tarkastamaan, että omat toimitilat ovat tyhjät ennen kuin poistuvat itse.

6.8 Jälkivahinkojen torjunta

Jälkivahinkojen torjunnan tavoitteena on ehkäistä vahinkojen syntymistä, rajoittaa ja minimoida syntyneiden vahinkojen vaikutuksia sekä saattaa tilanne mahdollisimman nopeasti ennalleen.

Vahinkojen arviointi

Vahinkojen arviointi suoritetaan kiinteistön toimesta tapauskohtaisesti. Tukena käytetään tarvittaessa vakuutusyhtiötä tai muuta asiantuntijaa riippuen vahinkotyyppistä.

Tilanteen palauttaminen normaaliksi

Normaaliin toimintaan pyritään palaamaan mahdollisimman ripeästi. Kiinteistön edustajat tilaavat tarvittavat korjaustoimenpiteet välittömästi.

Vaurioiden palauttaminen normaaliksi

Korjaustoimenpiteiden välitön aloittaminen. Vahingon kartoitus ja työn tilaus. Tarvittaessa yhteys vakuutusyhtiöön vakuutuskorvausten selvittämiseksi. Rikostapauksissa aina yhteys poliisiin.

Korvaavat tilat ja järjestelmät

Mikäli jokin rakennuksen osa vaatii korjausta, eristetään se korjausten ajaksi ja jatketaan toimintaa normaalisti mahdollisuuksien mukaan. Jos jokin järjestelmän vika tai rakennuksen osan vaurioituminen vaarantaa työntekijöiden tai asiakkaiden turvallisuuden, toimitila suljetaan korjausten ajaksi.

6.9 Sähköpaloturvallisuus

Tulipalot työpaikoilla saavat usein alkunsa koneista ja viallisista sähkölaitteista. Epäkunnossa olevien sähkölaitteiden käyttö tulee lopettaa välittömästi. Viallisen laitteen korjaus suoritetaan aina asiantuntevan huoltoliikkeen toimesta. Herkästi päälle unohtuvat sähkölaitteet kuten kahvinkeitinmet kannattaa varustaa kellokytkimellä. Sammutuspeite olisi hyvä löytyä tiloista, joissa em. sähkölaitteita on.

Vioittuneet vilkkuvat loisteputket ja sytyttimet tulee vaihdattaa. Mikäli havaitset vilkkuvan lampun, ilmoita siitä kiinteistöhuoltoon tai isännöintiin. Vioittunut loisteputki voi kuumentua jopa 200-asteiseksi, aiheuttaen näin suuren palovaaran. Vilkuva valo kuluttaa myös huomattavasti enemmän sähköä.

Sähkölaitteiden paikkaa arvioitaessa on otettava huomioon sähkönsaanti. Jatkojohdot on tarkoitettu vain tilapäiskäyttöön. Vioittuneet jatkojohdot tulee poistaa käytöstä välittömästi.

Kylmälaitteiden kunnosta on huolehdittava. Epäkuntoinen laite tulee toimittaa huoltoon. Kylmälaitteiden takana sijaitsevat jäähdytyskennot tulee imuroida vuosittain. Laitteen taakse kertyvä pöly on herkästi syttyvää ja aiheuttaa laitteen ylikuormitusta.

Sähkökaappien edustat tulee pitää vapaana. Sähkökaappien tai -keskusten sisällä tavaroiden säilytys on kiellettyä. Teknisten tilojen siivous suoritetaan vuosittain.

7 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

7.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuusvastaava

Simo Niemelä
Renor Oy
puh. 040 8691096
simo.niemela@renor.fi

Turvallisuusvastaavan varahenkilö

Timo Sinelampi
Renor Oy
puh. 044 4343844
timo.sinelampi@renor.fi

Sähkölaitteiston käytön johtaja

Kari Ala-Röyskö
puh. 040 7780671

7.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: 112

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellessään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuaasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuaasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Automaattisen hälytyksen sattuessa pelastuslaitos saapuu paloilmoittimelle, josta hälytys paikallistetaan. Henkilökunta opastaa pelastuslaitosta tarvittaessa.

7.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Askonkatu 9, LAHTI**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

7.4 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.
- Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti: Automaattisen hälytyksen sattuessa pelastuslaitos saapuu paloilmoittimelle, josta hälytys paikallistetaan. Henkilökunta opastaa pelastuslaitosta tarvittaessa.

Hissin käyttö on tulipalon sattuessa ehdottomasti kielletty!

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Rautatieaseman ja Upon sillan puoleiset parkkipaikat

Varakokoontumispaikka: Ilmoitetaan tarvittaessa

Erityistoimintaohjeita ravintolalle tulipalotilanteessa

1. Evakuoi asiakkaat ravintolasta
2. Sulje ovet estääksesi savun ja palon leviämistä
3. Hälytä palokunta soittamalla numeroon 112
4. Sammuta, jos palo on pieni eikä savua vielä ole
5. Rasvapalon sammutus vain tukahduttamalla, esim. kannella tai sammutuspeitteellä. Muista myös pysäyttää ilmanvaihto (IV-hätäseis)
6. Varoita niitä, jotka eivät ole välittömässä vaarassa
7. Opasta tai järjestä opastus ja esteetön pääsy pelastusyksikölle kohteeseen
8. Varmista, että kaikki ovat päässeet kokoontumispaikalle

7.5 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

7.6 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Rautatieaseman ja Upon sillan puoleiset parkkipaikat

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

7.7 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Rautatieaseman ja Upon sillan puoleiset parkkipaikat

*Rautatieaseman puoli**Upon sillan puoli*

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Rautatieaseman puoleiselle parkkipaikalle kokoontuvat A, B, C, D, E ja F –portaiden henkilöstö. Upon sillan puoleisille parkkipaikoille kokoontuvat G, I ja J –portaiden sekä siporex-hallin henkilöstö/käyttäjät.

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Ilmoitetaan tarvittaessa

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidentämisestä suojautumista varten.

7.8 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

7.9 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: Renor Oy, Sami Herranen, puh. 040 7226410
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: 2 kpl
 - E-porras (kellari)
 - Siporex-halli (1.krs)
- Lämmönjakohuone: Kiinteistössä yhteensä neljä lämmönjakohuonetta
 - LJK20 (itäpääty kellari)
 - LJK 21 (I-porras kellari)
 - LJK 22 (C/F-porras kellari)
 - LJK 23 (D-porras 1.krs)
- Sähköpääkeskus: Muuntamo M1 + spk (1.krs pohjoispuoli)
Muuntamo M2 + spk (kellari radanpuoli)

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

7.10 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

7.11 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Kun uhkaus tulee puhelimitse

- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanatarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.
 - Missä pommi on?
 - Miltä pommi näyttää?
 - Milloin pommi räjähtää?
 - Miksi?
- Pyri saamaan työtoverin huomio jo puhelun aikana, jotta hän voisi tiedottaa turvallisuudesta vastaavaa jo puhelun aikana.
- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
 - Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
 - Onko hän kiihtynyt?
 - Lukeeko hän viestin paperilta?
- Kuuntele myös taustääniä (esimerkisi liikenne tai taustalla käytävät keskustelut).
- Puhelun jälkeen tiedota asiasta oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaavia henkilöitä (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku).
- Mikäli tämä ei ole mahdollista, soita välittömästi poliisille **112** ja toimi sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Tur-

vallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon **112**.

- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

7.12 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuultama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.
- Pysyttele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi.
- Älä mene kellariin.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehottuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

7.13 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Hissien käyttö sähkökatkon aikana ei ole mahdollista.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 040 7226410).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

Sähkökatkon sattuessa myös hissit pysähtyvät. Mikäli jäät hissiin jumiin sähkökatkon tai muun vian vuoksi, toimi seuraavasti:

Ota yhteys hissihuollon vikapäivystykseen:

- Matkapuhelimella - (KONE Hissit Oy, 0800 15063) tai
- Hississä olevalla hälytyspainikkeella. (Tämä ohjautuu suoraan hissihuollon vikapäivystykseen.)

Tarvittaessa voit soittaa hätänumeroon 112.

7.14 Ensiapu

1. Pyydä ensiaputaitoinen henkilö paikalle, jos mahdollista. 2. Selvitä, mitä on tapahtunut. Saatko henkilön hereille?
 - Herättele häntä puhuttelemalla ja ravistelemalla. Jos henkilö ei herää,
2. Soita hätänumeroon 112.
 - Voit myös huutaa apua, ja pyytää paikalla olevia tekemään hätäilmoituksen numeroon 112. Hätäkeskuksen antamia ohjeita tulee noudattaa.
3. Käänä autettava selälleen ja selvitä hengittääkö hän normaalisti? Avaa hengitystie.
 - Ojenna autettavan pää leuan kärjestä nostamalla ja toisella kädellä otsasta painamalla. Katso, kuuntele ja tunnustele hengitystä. Arvioi onko hengitys normaalia, epänormaalia tai se puuttuu. Mikäli epäröit, toimi kuin hengitys ei olisi normaalia.
 - Hengitys on normaalia. Käänä henkilö kylkiasentoon. Huolehdi, että hengitystie on avoin ja henkilö hengittää normaalisti. Seuraa ja tarkkaile hengitystä ammattiavun tuloon asti.
 - Hengitys ei ole normaalia tai se puuttuu. Aloita elvytys
4. Aloita paineluelvytys.
 - Aseta kämmenesi tyviosa keskelle autettavan rintalastaa ja toinen kätesi rintalastalla olevan käden päälle. Sormet ovat limittäin. Paina suorin käsivarsin kohtisuoraan alaspäin 30 kertaa siten, että rintalasta painuu 5–6 cm. Anna rintakehän palautua paineluiden välissä. Keskimääräinen painelutiheys on 100 kertaa minuutissa, eikä ylitä 120 kertaa minuutissa. Laske painelut ääneen.
5. Puhalla 2 kertaa.
 - Avaa hengitystie. Aseta suusi tiiviisti autettavan suun päälle ja sulje sormillasi hänen sieraimensa. Puhalla rauhallisesti ilmaa autettavan keuhkoihin. Puhalluksen aikana katso, että autettavan rintakehä nousee (liikkuu). Toista puhallus. Kahden puhalluksen kesto on 5 sekuntia.
6. Jatka elvytystä tauotta rytmillä 30:2 (30 painallusta ja 2 puhallusta)
 - kunnes autettava herää: liikkuu, avaa silmänsä ja hengittää normaalisti, ammattihenkilöt antavat luvan lopettaa tai voimasi loppuvat.

7.15 Väentungos

Ohjeet väentungoksen ennaltaehkäisyyn

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on tehtävä ilmoitus tapahtuman järjestäjälle.

Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

1. Varmista, että olet tietoinen kunkin alueen maksimihenkilömäärästä. Tarkkaile maksimihen-

kilömäärää ja rajoita tarvittaessa alueelle pääsyä.

2. Tarkkaile yleisön liikehdintää tapahtuma-alueella ja puutu etupainotteisesti, mikäli havaitset ruuhkautumista tms.
3. Ohjeista ja opasta yleisöä tapahtuma-alueella.
4. Varmista, että poistumisreitit ja kulkureitit niille ovat esteettömät.

Väentungostilanteessa

Ilmoita väentungoksesta tapahtuman järjestäjälle numeroon ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Pyri rauhoittamaan yleisöä.
2. Ohjaa yleisöä pois päin väentungoksesta.
3. Valmistaudu tapahtuma-alueen evakuointiin.
4. Mikäli tapahtuma-alue tai sen osa joudutaan evakuoimaan, ohjaa yleisöä käyttämään lähintä poistumisreittiä, mikäli se on turvallista.

8 Väestönsuojelu

Kiinteistössä ei ole omaa väestönsuojaa.

Kiinteistöllä on väestönsuojapaikat osoitteessa Upotalo, Askonkatu 13 (yhteensä 3 väestönsuojaa kiinteistön kellarikerroksessa)..

Väestönsuojan tarkoitus on suojella ihmisiä sortumilta, räjähdyspaineelta, sirpaleilta, kaasuilta ja säteilyltä. Siirtyminen väestönsuojoihin tapahtuu aina viranomaisten kehotuksesta. Normaaliaikana tapahtuvat onnettomuudet eivät yleensä koskaan edellytä väestönsuojaan suojautumista, vaan sisälle suojautuminen riittää.

9 Irtaimiston säilytys

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä voi aiheutua tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen.

Rakennuksen uloskäynnit on aina pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä.

Uloskäytävät, porrashuoneet, sisäiset käytävät, kellarien ja varastojen kulkureitit

- Ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Kellaritilat

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia.
- Palavien nesteiden (esim. nestekaasu ja bensiini) säilytys kielletty.

Rakennusten alla tai läheisyydessä

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa rakennusten seinustoilla, mm. roska-astiat, pahvipinot ja kuljetuslavat

Huom!

- Pelastusviranomainen voi yksittäistapauksissa antaa poikkeuksia, esimerkiksi säilytettäväksi isomman määrän tai sallia säilytyksen eri paikassa tai rajoittaa säilytystä, jos turvallisuus sitä vaatii

10 Liitteet

Tässä pelastussuunnitelmassa on seuraavat liitteet:

- Liiketilän haltijan velvollisuudet
- Alkusammuttimien käyttöohjeet
- Autosuoja
- Auton lämmitysjohdot
- Avainturvallisuus

Liite A Liiketilän haltijan velvollisuudet

Tilän haltijan tai toiminnanharjoittajan on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että työpaikalla noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä. On suositeltavaa nimetä turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii turvallisuusasioista ja toimii yhteistyössä kiinteistön vastuuhenkilöiden kanssa.

Tilanhaltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että

- tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen
- rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin
- pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, kulku- tai poistumisteillä, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

- sammutusvälineet
- palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet
- poistumisreittien opasteet ja valaistus.

Tilän haltija ja toiminnanharjoittaja vastaavat osaltaan laitteiden kunnosta ja ilmoittavat epäkohdista vastuuhenkilölle.

Tilän haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan

- ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä
- varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa
- varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät
- ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet

B.1 Sammuttimet

- Kierrä sammutinta ylösalaisin ja ravista sammutinta, tämä varmistaa jauheen juoksevuuden.
- Vedä varmistinsokka irti.
- Lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Jos olet sisällä lähesty matalana lattianrajassa, tämä parantaa näkyvyyttä.
- Ota sammuttimen letkun päästä ote ja suuntaa sammutusaine liekkien juureen, älä katko liekkejä.
- Aloita sammuttaminen edestä ja jatka taaksepäin, tai alhaalta ylöspäin.
- Sammutusta voi tehostaa edestakaisin suuntautuvalla liikkeellä.
- Koko palava alue on peitettävä sammutepilveen.
- Liekkien sammuttua sammuttamisen voi lopettaa.
- Tarkkaile palanutta kohdetta ja varmistu, että palo on sammunut.
- Mikäli kohde syttyy uudelleen, toista sammutus.

B.2 Sammutuspeitteet

- Ota kiinni peitteen nurkista ja suojaa kätesi peitteen sisään.
- Astu jalalla peitteen päälle, tämä estää liekin tulon kasvoille.
- Jos olet ulkona, lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Ojenna kädet suoriksi.
- Levitä peite palon päälle.
- Pidä peitettä tiiviisti palon päällä ja varmistu, että palo on sammunut.
- Suojaa itsesi peitteen nostamisen aikana, palo voi syttyä uudelleen.
- Varmista vielä kerran, että palo on sammunut.

B.3 Pikapaloposti

- Avaa pikapalopostikaappi. Riko tarvittaessa muovinen lukonsuojus esimerkiksi kolauttamalla sitä kyynärpäällä.
- Avaa sulkuventtiili ja vedä ulos tarvitsemasi määrä letkua.
- Käännä letkun päässä oleva suutin auki ja aloita sammuttaminen turvallisen matkan päästä.
- Suuntaa vesisuihku liekkien juureen ja jatka sammuttamista kunnes palo on sammunut.
- Varmista että palo on sammunut. Tukahduta tai kastele vielä mahdollisesti kytevät kohdat.

Älä aseta itseäsi vaaraan. Vältä savun hengittämistä. Mikäli palon sammutus ei onnistu, siirry turvaan. Sulje tilan ovi rajoittaaksesi paloa.

Liite C Autosuoja

Autosuoja on tarkoitettu vain moottoriajoneuvojen säilyttämistä varten. Autosuojan käyttötarkoitus mainitaan voimassa olevassa rakennusluvassa.

Autosuojaa ei saa käyttää rakennusluvan vastaisesti ilman rakennusvalvonnan lupaa. Käyttötarkoitus on moottoriajoneuvojen pysäköintitila, ei siis autopesula, lastaustila, jätehuone, varasto, myymälä, kirpputori, autokorjaamo, rengasvarasto tms.

Autosuojoissa muun irtaimiston säilyttäminen on rajoitetumpaa johtuen suuremmista omaisuus- sekä henkilöriskeistä. Muuta irtaimistoa moottoriajoneuvon lisäksi saa säilyttää seuraavasti:

- mopoja, moottoripyöriä, moottorikelkkoja ja muita ajoneuvorekisterissä olevia moottoriajoneuvoja
- polkupyöriä
- peräkärryä tyhjänä
- kiinteistön huoltamiseen tarkoitettuja moottoriajoneuvoja.

Yllä olevan luettelon lisäksi ei saa säilyttää mitään muuta irtaimistoa, kuten:

- oman kiinteistön huoltoon tarkoitettuja moottoriajoneuvoihin liitettäviä lisälaitteita
- työkoneita, kuten kaivureita, täryttimiä, ajettavia nostimia ym.

Parkkihalli

Sijainti

sisäpihan kellari

Liite D Auton lämmitysjohdot

Auton lämmitysjohto tulee turvallisuussyistä aina käytön jälkeen irrottaa pistorasiasta eikä pistorasiassa olevaa johtoa saa jättää esimerkiksi lämmitystolppaan roikkumaan. Myös pistorasiakotelon kansi on syytä pitää lukittuna.

Avoim pistorasiakotelo ja vapaasti roikkuva jännitteinen lämmitysjohto aiheuttavat sähköiskun vaaran. Jos pistokytin putoaa vesilätäkköön tai lumisohjoon, se saattaa tehdä ympärillä olevan alueen sähköiseksi. Lisäksi lämmitysjohto voi rikkoutua vaaralliseen kuntoon esimerkiksi paikoitusalueen lumenluonnin yhteydessä. Avoimena oleva pistorasiakotelo puolestaan on alttiina ilkevallalle.

Käyttäjiä tulee ohjeistaa auton lämmitysjohton turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä. Yhtiö vastaa kiinteistön turvallisuudesta ja jos esimerkiksi ulkopuolinen henkilö loukkaa itsensä, on vastuu yhtiöllä. Myös auton käyttäjä, joka virheellisesti on jättänyt lämmitysjohton kiinni pistorasiaan, vastaa omalta osaltaan mahdollisista vahingoista.

Auton esilämmitykseen on käytettävä vain tarkoitukseen soveltuvaa lämmitysjohtoa ja autoihin tarkoitettua sisätilan lämmitintä. Jatkojohton käyttöä tulee välttää, sillä jatkojohdot eivät yleensä ole lapsisuojaattuja ja ne joutuvat helposti maahan, jossa ne ovat alttiita vedelle, lialle ja lumelle. Liitäntäjohton ja pistokkeiden kunto tulee tarkistaa tai tarkistuttaa riittävän usein.

Jos auton sähkölämmityslaitteita ei käytetä tai niiden kunnosta ei huolehdi oikein, seurauksena saattaa olla sähköiskun vaara käyttäjälle tai muulle henkilölle. Myös palovaara on olemassa.

Liite E Avainturvallisuus

Luovutetuista avaimista on pidettävä kirjaa ja avainten palautuksesta on huolehdittava varsinkin avaimen haltijan työ- tai asumissuhteen päättyessä.

Avaimet luovutetaan käyttötarpeen mukaan kuittausta vastaan. Avaimien tulee olla jatkuvasti ne kuitanneen henkilön välittömässä hallinnassa. Itselle kuitattua avainta tai kulkutunnistetta ei saa luovuttaa kolmannelle osapuolelle missään tilanteessa.